

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Zbyslavice, okres Nový Jičín

Zbyslavice 103, 742 83 Klimkovice

Identifikátor školy: 600138232 IZO: 103480188

Zřizovatel: Obec Zbyslavice, Zbyslavice 81, 742 83 Klimkovice

Školský úřad Nový Jičín, Štefánikova 9, 741010 Nový Jičín

Termín konání inspekce: 10. únor 2000

Čj.	144 087/00-11128
Signatura	on4zt108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola slučuje základní školu, mateřskou školu a školní jídelnu mateřské školy.

Ve školním roce 1999/2000 je k docházce do mateřské školy (dále MŠ) přihlášeno 12 dětí, z toho 7 je předškolního věku. Zkrácená provozní doba (od 7:45 hodin do 14:00 hodin) nenabízí dostatečný časový prostor s ohledem na potřeby rodičů a vede k omezenému využívání MŠ (trvale nízký počet přítomných dětí, časté absence, zkracování pobytu dětí). Počet zapsaných dětí neumožňuje delší úvazek učitelky, a proto je potřebné hledat pro zlepšení situace náhradní řešení.

Základní škola je organizována jako neúplná jednotřídní se sloučeným 1. – 3. ročníkem. Z celkem 11 žáků navštěvují 1. ročník dva, 2. ročník čtyři a 3. ročník pět žáků. Pro příští školní rok je přihlášeno ke školní docházce 7 žáků, 1 žák má doporučen odklad. Výjimka MŠMT ČR na organizaci je udělena od školního roku 1998/99 na dobu 3 let.

Budova školy, kde v přízemí je mateřská škola, kuchyně a jídelna, poskytuje nadstandardní prostorové podmínky. Velikost třídy mateřské školy není pro dětské činnosti (dostatečně vhodným vnitřním uspořádáním) využita. Všechny místnosti v prvním poschodí jsou účelně zařízeny a využívány jako odborné pracovny (např. hudební výchovy, výtvarné výchovy a pracovních činností). V části bývalé učebny je umístěna školní knihovna, kde probíhá výuka čtení. V průběhu hlavních prázdnin byla provedena úprava interiéru prvního poschodí včetně oprav žakovského nábytku a vybavení tříd. Většinu úprav provedla osobně ředitelka, na estetizaci společných prostor, údržbě a vzorné čistotě v celé budově se podílí i ostatní zaměstnankyně.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti v mateřské škole

Základní obsah pravidelného pedagogického programu je vymezen v týdenních plánech. Zaměřuje se na rozlišování a realizaci tradičních výchovných oblastí podle Časově tematických plánů z r. 1987. Struktura a obsah plánů nezohledňují specifické podmínky tohoto předškolního zařízení (nízký počet dětí, věková struktura). Dle všech zjištění nejsou účinným prostředkem pro vymezení motivace, diferenciaci a náročnosti obsahu a nesledují logickou návaznost v pedagogické práci. Tematické týdenní plány formálně uvádí motivační zaměření činnosti, které se při hospitaci výrazně neprojevovalo.

Výchovně-vzdělávací činnost provádí učitelka s požadovanou kvalifikací. Celková vybavenost je, ve všech oblastech v porovnání s běžnou úrovní MŠ, z větší části nevyhovující (hračky, učební pomůcky, vybavenost a zaměření hracích koutů, kvalita dětského nábytku ap.). Vzhled prostorů mateřské školy je podprůměrný a z hlediska estetiky neodpovídá současným trendům. Prostředí a podmínky jsou tak pro děti nepodnětné a nevytváří dostatečné předpoklady pro rozvoj pedagogické činnosti.

Při organizaci výchovně-vzdělávacích aktivit byla zřejmá tendence k neefektivní organizovanosti. Nízký počet dětí učitelce přirozeně navozoval uplatňování individuálního přístupu, který byl obvykle spíše nahodilý a nevycházel v dostatečné míře z konkrétního pedagogického záměru. Používané metody práce svědčily o odborné stagnaci. Příčinou je minimální kontakt učitelky s odbornou veřejností, absence aktuální metodické literatury a metodického řízení.

Sledovaný kontakt s dětmi ukazoval na pozitivní a vřelý přístup k dětem, který se projevoval v přirozené důvěře dětí a bezkonfliktním prostředí. Nedostatečně účinná byla motivace dětí pro jejich zapojení do programu. Formy komunikace byly pozitivně laděné, u starší věkové skupiny vykazovaly sníženou podnětnost z hlediska rozvoje vyjadřovacích schopností a prosazování dětí v běžném hovoru.

Průběh výchovně-vzdělávací činnosti, její plánování a podmínky, organizace, formy, metody a motivace jsou hodnoceny jako ještě vyhovující, interakce a komunikace jako dobrá. Ve všech těchto sledovaných oblastech však byly zjištěny závažné nedostatky, které negativně ovlivňují kvalitu pedagogické práce a její výsledky.

Celkově je výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole hodnocena jako ještě vyhovující.

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice a českém jazyce

Škola realizuje vzdělávací program „Základní škola“ čj. 16847/96-2.

Podle předloženého učebního plánu je časová dotace pro jednotlivé předměty dodržena. Tematické plány byly zpracovány ve spolupráci s metodickým sdružením spádové školy a stejně jako učivo, které bylo obsahem hospitovaných hodin, korespondovaly s osnovami.

Výuku provádí kvalifikovaná učitelka a současně ředitelka s dlouhodobou pedagogickou praxí ve zdejší škole. Při řízení a organizaci výuky navštívených hodin uplatnila dlouholeté pedagogické zkušenosti i znalosti získané průběžným vzděláváním v oblasti nových forem a metod práce.

Kmenová třída je prostorná a její řešení poskytuje nejen velmi dobré podmínky pro skupinovou práci, kterou vyžaduje výuka tří sloučených ročníků, ale i možnost trvalého umístění potřebných didaktických materiálů a vyučovací techniky. Vybavena je standardním žákovským nábytkem svépomocí barevně upraveným, běžnou a magnetickou tabulí. Ve výzdobě je uplatněna řada učebních pomůcek, nástěnných metodických materiálů i výtvarných prací dětí. Celkově je pracovní prostředí pro žáky velmi příjemné a podnětné.

Výběr učebnic a pracovních sešitů byl přizpůsoben spádové škole. K dispozici je rovněž dostatečné množství didaktických materiálů pro samostatnou práci i názorných učebních pomůcek. Kvalitní je i vybavení audio- a videotechnikou, k dispozici je kopírka. Školní knihovna, do níž převedl zřizovatel fond obecní knihovny, slouží jak žákům tak občanské veřejnosti. Fond je podle finančních možností průběžně doplňován zejména encyklopediemi.

Navštívené hodiny byly velmi zodpovědně připraveny. Ve stavbě hodiny, organizaci výuky a volbě vzdělávacích postupů se projevila pedagogická zkušenost a metodická zdatnost vyučující. Přirozeně v návaznosti na vzniklou situaci byly uplatňovány výchovné prvky. Formy práce byly promyšlené a proces učení měl převážně činnostní charakter. Úkoly byly zadávány jednotlivcům, dvojicím i celé ročníkové skupině. Práci se skupinou žáků charakterizoval vždy rozhovor s výchovným podtextem a individuální přístup. Návodné otázky uváděly zadaný úkol do logických souvislostí s již známým učivem. Žáci byli vedeni k samostatnosti, využívání pomocných materiálů a souvislému vyjadřování. Pestré činnosti, hravé prvky a průběžné hodnocení individuálních žákovských výkonů vzbuzovaly zájem a udržovaly aktivitu žáků v průběhu celé vyučovací jednotky.

Obě hospitované hodiny měly nejen motivační úvod, ale motivující byl pro žáky celkově způsob vedení výuky. Učitelka každý výkon žáka ocenila pochvalou a vytvářela tak velmi příjemnou atmosféru téměř rodinných vztahů. Žáci byli aktivní, velmi ukázněni, o výuku projevovali zájem a prokazovali odpovídající znalosti a dovednosti.

Základní požadavky vzdělávacího programu v oblasti plánování, hodinové dotace a souladu učiva s učebními osnovami jsou splněny. Tematické plány učiva byly zpracovány ve spolupráci s metodickým sdružením spádové škol, čímž je zajištěna návaznost výuky ve 4. ročníku. Efektivní vyučovací metody a formy práce, pedagogická vyzrálost a promyšlená příprava učitelky zaměřená na činnosti žáků minimalizují didaktické problémy spojené s výukou sloučených ročníků. Podmínky výuky jsou hodnoceny jako vynikající v oblasti personální i materiální a stejně i interakce a komunikace. Organizace, metody, formy práce, motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově je kvalita vzdělávání v matematice a českém jazyce hodnocena jako velmi dobrá, s výraznou převahou pozitiv.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Při stanovení dlouhodobého cíle byla centrem zájmu ředitelky osobnost žáka a jeho optimální rozvoj ve vyváženém a podnětném prostředí. V průběhu výchovně-vzdělávacího procesu je kladen důraz na samostatnost, vzájemnou spolupráci a účelný pohyb žáků při vyučovacích činnostech. Celoroční plán práce na školní rok 1999/2000 uvádí konkrétní úkoly a aktivity, které škola ve spolupráci s MŠ zabezpečuje nebo se jich účastní. Plán blíže nespecifikuje oblast potřeb a úkoly MŠ.

Výuka v základní škole (dále ZŠ) probíhá podle učebního plánu realizovaného vzdělávacího programu. Nad rámec povinných předmětů škola zabezpečuje výuku nepovinného předmětu náboženství. Integrovaní žáci se specifickými poruchami učení ve škole nejsou.

Koncepce školy odpovídá současnému názoru na vzdělávání jako prostředku rozvoje osobnosti žáka. Je reálná a zohledňuje podmínky výuky sloučených ročníků. Způsob plánování nepřihlíží ke skutečnosti, že se jedná o společné zařízení ZŠ a MŠ. Celoroční plán práce je tak pouze plánem pro základní školu, který úkoly a cíle mateřské školy neuvádí.

Plánování je hodnoceno jako dobré.

Organizování

Provoz školy je zabezpečen jednoznačně stanovenými povinnostmi zaměstnanců. Kompetence a pravomoci v oblasti práce MŠ má učitelka.

Rozvrh hodin a přestávek v základní škole je v souladu s §9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole ve znění pozdějších úprav. Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a v požadovaném rozsahu. V letošním školním roce rozhodla ředitelka, na základě doporučení lékaře, o odkladu školní docházky u jednoho žáka. Rozhodnutí nebylo doloženo písemnou žádostí rodičů.

Jako poradní orgán využívá ředitelka metodické sdružení učitelek 1. stupně spádové školy. Řadu podnětů získává na schůzkách pedagogů z okolních malotřídních škol (Olbramic a Vřesiny), kterých se účastní i učitelky ze ZŠ Klimkovice. Schůzky jsou plánované a uskutečňují se střídavě na jednotlivých školách. Jejich součástí jsou například i náslechové hodiny.

Potřebné informace získávají pracovníci školy v rámci běžné komunikace před zahájením i po vyučování. Při dané velikosti kolektivu je tento způsob běžný a vyhovující. Došlé písemnosti

předává ředitelka jednotlivým pracovníkům osobně, nebo jim jsou k dispozici v ředitelně. Zde jsou uloženy i osobní materiály zaměstnanců a důvěrné zprávy o žácích. Rodiče jsou informováni prostřednictvím žákovských knížek, rodičovských a metodických schůzek a výroční zprávy. Škola usiluje o uspokojování požadavků rodičů a co nejužší vzájemnou spolupráci. Významnou roli zastávají v tomto směru i mimovyučovací a mimoškolní aktivity, kterých se účastní děti MŠ i žáci školy. Akce jsou uskutečňovány 2krát měsíčně, jsou zaměřením velmi pestré a mnohých se účastní i rodiče. Patří mezi ně např. drakiáda, pravidelné turistické vycházky, mikulášská a vánoční besídka, Den matek, Den Země, maškarní ples.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 je zpracována v souladu s §17e odst. 2,3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a poskytuje veřejnosti konkrétní informace, které umožňují posoudit práci školy. Ve zprávě není zviditelněna práce mateřské školy.

S přihlédnutím k velikosti a potřebám školy je organizování hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka je tvůrčím, velmi činorodým a vstřícným pedagogem. Realizuje otevřený způsob vzájemné komunikace a je se zaměstnanci ve stálém kontaktu, který je přirozený a spoluvytváří pozitivní klima školy. Nástrojem operativního řízení jsou denní konzultace zabývající se úkoly navazujícími na provoz školy, aktuálními úkoly daného měsíce a jejich vyhodnocováním. Mechanismus účinného pedagogického řízení a metodické podpory MŠ vytvořen není. Motivace ve věci dalšího odborného růstu učitelky je i vzhledem k jejímu dojíždění méně účinná. Učitelka MŠ se jen občas účastní vzdělávacích akcí, případně metodických aktivit pořádaných ve spolupráci s okolními malotřídními školami.

Neúplná informovanost ve směru řízení sloučeného zařízení je příčinou zjištěných nedostatků v metodickém vedení učitelky MŠ.

Vedení a motivování je hodnoceno jako dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost provádí ředitelka směrem k plánovaným činnostem a jejich zajištění, provozu a hospodaření školy. V souvislosti s výchovně-vzdělávacími činnostmi v ZŠ uplatňuje sebekontrolu. Analýza výsledků je podnětem pro vzájemné konzultace při metodických schůzkách učitelek okolních škol. Přímá kontrola realizovaných činností v MŠ prováděna není.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka uplatňuje otevřený způsob komunikace všech pracovníků a aktivně spolupracuje s orgány místní samosprávy. Forma vzájemného partnerství, kterou při vedení kolektivu uplatňuje, působí motivačně a vede k funkční spolupráci. Směrem k MŠ nejsou vytvořeny účelné nástroje operativního řízení a na ně navazující kontrola jednotlivých činností, vlastní pedagogické práce i podmínek odpovídajících současným zájmům a potřebám dětí.

Vzhledem k velmi dobré spolupráci při zabezpečování společných školních i mimoškolních aktivit a pozitivní atmosféře interpersonálních vztahů, je kvalita řízení hodnocena jako spíše nadprůměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol čj. 24/41/98-17 ze dne 21. 12. 1998
- Udělení výjimky MŠMT ČR čj. 14463/98-22 ve smyslu §6 odst. 3 a 5 zákona č. 29/1984, o soustavě základních a středních škol (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů v souladu s Pokynem čj. 18479/97-20. Výjimka je udělena na dobu 3 let počínaje školním rokem 1998/99.
- přehled výchovné práce MŠ, týdenní plány třídy, evidence dětí
- Vnitřní řád MŠ
- Výroční zpráva školy za školní rok 1998/99
- plán práce školy na školní rok 1999/2000
- tematické plány učiva
- třídní kniha, třídní výkaz, katalogové listy, rozhodnutí ředitele, zápisy pedagogických rad
- Řád školy, rozvrh hodin
- podkladová inspekční dokumentace pro základní školy
- záznamy z hospitační činnosti.

ZÁVĚR

Pozitiva

- Propojení ZŠ a MŠ pozitivně ovlivňuje vzájemnou spolupráci při organizování společných akcí a přirozenou návaznost při přechodu dětí do 1. třídy ZŠ.
- Uplatňované výchovně-vzdělávací postupy jsou pro žáky podnětné, rozvíjí sociální cítění a komunikativní dovednosti.
- Zájem o odborný růst prokazuje ředitelka pravidelnou účastí na metodických akcích a vzdělávacích kurzech. Získané informace uplatňuje ve vyučovacím procesu.
- Z iniciativy ředitelky jsou nadstandardní prostorové podmínky účelně vybaveny a využívány při výuce výchovných předmětů.
- Výrazné mimovyučovací a zejména mimoškolní aktivity se setkávají s pozitivním hodnocením ze strany rodičovské veřejnosti.
- Na celkovém vzhledu exteriéru budovy, velmi dobrém technickém vybavení školy a zejména vybavení didaktickou technikou se významně podílí obec.

Negativa

- Řízení školy není dostatečně účinně orientováno na činnost MŠ. Nepůsobí efektivně ve smyslu jejího celkového rozvoje a nevytváří tak dostatečné předpoklady pro zapojení dětí do předškolní výchovy.
- Z hodnocení pedagogické činnosti MŠ vyplývá nedostatek motivace a inspirace pro její rozvoj (absence aktuální metodické literatury, nízká účinnost metodického řízení, omezené zapojení do profesních aktivit) a snížená podnětnost podmínek pro výkon práce s dětmi.

Doporučení

- zprostředkovat učitelce MŠ metodickou pomoc
- vytvořit systém kontroly výchovně-vzdělávací práce MŠ
- vytvořit v MŠ materiálně-technické předpoklady odpovídající současným zájmům a požadavkům dětí

Výuka v Základní škole Zbyslavice, okres Nový Jičín probíhá podle schválených učebních osnov a plánů. Neformální, průběžná spolupráce se spádovou školou zajišťuje koordinaci a návaznost výuky ve 4. ročníku. Personální podmínky vzdělávání jsou vynikající, materiálně-technické jsou ve srovnání s podobnými typy škol velmi dobré. Výuka českého jazyka a matematiky je vedena aktivizujícími metodami, uplatňované formy práce zapojují žáky do vlastního vzdělávání. Program mateřské školy je zaměřen na tradiční výchovné oblasti, vlastní činnost nezohledňuje aktuální stav dětského kolektivu. Způsob řízení školy přispívá k vysoce nadstandardním aktivitám v oblasti mimovyučovací a mimoškolní. Při ověřování možností postupné nápravy nedostatků v řízení a kontrole MŠ projevila ředitelka i učitelka MŠ vzájemnou vstřícnost a ochotu přispět k jejich odstranění.

Celkově je škola hodnocena jako dobrá.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

V Novém Jičíně dne 22. února 2000

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Dufková	V. Dufková v.r...
Členové týmu	Mgr. Jarmila Španihelová	J. Španihelová v.r...

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. únor 2000

Razítko

Mgr. Zdeňka Richterová

.....
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci Nový Jičín Štefánikova 9 do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nový Jičín	2000-03 -13	144 097/00-11128
Zřizovatel OÚ Zbyslavice	2000-03 -13	144 098/00-11128
Rada školy není zřízena	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány.